

11.1.1996.
Kari Uotila
Muuritutkimus Ky.
Projekti nro 1.

KANKAISTEN KIVILINNA
KELLARIN 005 KOEKAIVAUKSET MARRASKUUSSA 1995

3.11.1995 pidetyn kokouksen yhteydessä sovittiin kellarin 005 koekaivauksesta, joka aloitettiin 6.11.1995. kellarin lahonneiden puurakenteiden poistolla. 10.11. määritettiin tarkempi kaivausalue (koko 2 x 2 metriä) kellarin kaakkoiskulmaan ja varsinainen kaivaus aloitettiin 15.11.1995 ja varsinainen kaivaustyö päättyi 23.11.1995. Kaivausten johtajana toimi Muuritutkimus KY:n puolesta Kari Uotila ja kaivajana Åbo Akademin säätiön palkkaamana Unto Ristisuo. Kaivauksilla kaikki maa-aines seulottiin 4-6 mm:n kuivaseulalla ja kuljettiin saman tien pois kellarista kantamalla ämpäreillä, jonka vuoksi kaivaus oli hiukan ennakoitua hitaampaa. Ensimmäisen koekaivauksen kerroshavaintojen varmistamiseksi tehtiin 28.11.1995 ruutuun E1 0.5. x 0.5 metrin kokoinen koekuoppa, joka kaivettiin samoin menetelmin kuin edeltäväkin. Kaivauksilla esiin tulleet löytöaineisto on luetteloitu museoviraston päänumerolle MV 95068:1-10.

RUUTU A3

Kaivausalueen koko oli etelä-pohjoinen suunnassa 2 metriä, mutta itä-länsi suunnassa noin 2.20-2.40 cm, sillä alue ulotettiin kellarin keskellä kulkevaan aikaisempaan kaivantoon saakka. Alue nimettiin kellarin 005 ruuduksi A3. Kaivaukset toteutettiin luonnollisia maakerroksia kaivamalla ja etenemällä aina koskemattomaan hiesu/moreenimaahan saakka. Kellarissa ei vielä kaivaushetkellä ollut korkeuspisteitä tiedossa, joten tässä alustavassa raportissa ei vielä ole absoluuttisia korkeuksia.

Kaivaushavainnot

Koko alueella oli ylimpänä rakenteena lahonnut lautataso, joka mitä ilmeisimmin oli kellarin vanhaa laarirakennetta, jota oli vielä säilyneenä kellarin länsiosassa. Puutason alta tuli esiin kattava likaisen saven ja mullan sekainen maakerros (kerros 1.), jonka paksuus ruudun länsiosassa (kellarin keskiosassa) oli noin 5 cm. Siitä sen pinta painui kohti itä- ja eteläseinää noin 15 cm ja seinän juurella saven paksuus oli jo noin 10-15 cm. Kerroksesta saatiin muutamia eläinten luita ja lähinnä 180-1900 -luvulla ajoittuvia lasin palasia. Lisäksi ruudusta tuli kaksi muotoiltua kalkkikiven palaa, jotka ajoittuvat vastineiden (esim. Kuusiston linna) perusteella viimeistään 1500-luvun alkuun.

Kerroksena kaksi kaivettiin ruudun länsiosassa oleva tiilimurskan ja laastin sekainen multamaakerros, jonka yläosassa vallitseva oli tiilimurska ja alaosassa selvemmin kiinteä laasti. Alue rajoittui ruudun länsiosaan ja siitä saatiin muutamia eläinten luita.

Kerroksena kolme kaivettiin kellarin eteläseinässä olevan seinän läpi johtavan alkuperäisen aukon täyttömaa-aines, jossa oli yksi viemäriputken pala 1800-1900 -luvulta ja muutamia eläinten luita ja runsaasti rikkonaisia tiiliä.

Kerroksena neljä kaivettiin koko ruudun alueella oleva tumma humuksen sekainen savimaakerros, jossa oli paikoin runsaasti hiiltä ja hiiltynyttä puuta ja laastinokareita. Selvin keskittymä oli eteläseinän seinäaukon ympärillä. Kerroksen paksuus oli 5-10 cm ja siitä saatiin yksi 1700-1800-luvulle ajoittuva lasipullon pala ja eläinten luita.

Kerroksena viisi kaivettiin ruudun itäosassa ollut lähes koskematon savikerros, jonka paksuus oli ruudun keskiosassa vain muutamia senttejä, mutta itäosassa se ulottui noin 35-40 cm:n paksuisena kellarin 005 itäseinää vasten ja osittain sen alle. Kerroksesta ei ole löytöjä

Kerroksena kuusi kaivettiin koko ruudun kattava luonnolliseksi tulkittu hiekka-, siltti- ja savikerros, joka ulottuu sekä etelä- että itäseinän alle. Kerroksesta ei ole löytöjä.

RUUTU E1

Ruudun E1 0.5 x 0.5 metrin kokoinen kuoppa tehtiin aivan seinän juurelle ja sen kerrokset havainnoitiin. Ylimpänä oli kerroksena 1. noin 5 cm:n paksuinen likainen savimaa, jonka alla oli kerroksena 2. tiilimurskan, laastin ja humuksen ja saven sekainen kerros, jonka paksuus oli noin 5-10 cm. Sen alla oli kerroksena 3. humus ja savimaa, jonka paksuus oli noin 5 cm ja sen alla ainakin pääosin luonnolliseksi tulkittu hiekka, joka ulottui kiinni muurien alaosaan. Kaikki kerroksen painuivat loisivasti kohti kellarin 005 länsiseinää.

Yhteenveto

Kellarin 005 kaakkoisosassa on noin 30-40 cm:n paksuinen kulttuurikerros, jossa on kaksi mullan sekaisten savimaakerrosta ja yksi tiilimurskakkerros. Niiden kaikkien nyt löytynyt esineistö on erittäin vähäistä ja ajoittuu pääosin 1800-1900-luvulle. Ainoa poikkeuksen tekevät kaksi kalkkikiven palaa (keskiaikainen ajoitus), jotka olivat löytöpaikassa aivan selvästi sekundaarikäyttöisiä ja kuuluvat alkujaan johonkin aivan muuhun yhteyteen.

Rakenteiden osalta voidaan todeta, että muurattu seinä ulottuu noin 35-40 cm nykyisen maan pinnan alle ja se on perustettu suoraan muuraamalla luonnollisen hiekka- tai savimaan päälle ilman hirsiarinaa. Kellarin eteläseinässä on alkuperäinen katekivillä rakennettu aukko, joka on johtanut kivirakennuksen eteläpuolelle. On lisäksi mahdollista, että kellarista 004 johtaa pieni aukko itäseinän läpi kellariin 005 samalla korkeudella.

Kokoavasti voidaan todeta, että koekaivauksen perusteella kellarissa 005 ei ole säilyneenä kovin paksuja kulttuurikerroksia vaan kellarista näyttävät puuttuvan kaikki 1700-1800 -lukua vanhemmat kerrokset.

Kuusistossa 11.1.1996.

FL Kari Uotila

LÖYTÖLUETTELO MV 95068:

KANKAISTEN KARTANO

KELLARI 005:N KOEKAIVAUKSET

- ~~KM-MV~~ 95068:1 Kellari 005. Ruutu A3. Kerros 1.
Eläinten luita 300 gr.
- MV 95068:2 Kellari 005. Ruutu A3. Kerros 1.
Metallikoukku 60 x 6 x mm ja paino 10 gr.
- MV 95068:3 Kellari 005. Ruutu A3. Kerros 2.
eläimen luu, 1 kpl, 5 gr.
- MV 95068:4 Kellari 005. Ruutu A3. Kerros 3.
Kivisavisen putken seinäpala, 120 x 80 x 8 mm ja 80 gr.
- MV 95068:5 Kellari 005. Ruutu A3. Kerros 3.
eläinten luita 20 gr.
- MV 95068:6 Kellari 005. Ruutu A3. Kerros 4.
Vihertävän pullolasin kaareva seinäpala.
50 x 30 x 6 mm ja paino 12 gr.
- MV 95068:7 Kellari 005. Ruutu A3. Kerros 4.
3 kpl vinopintaisen lasitetun tiilen palaa
s:110x100x50 mm ja 480 gr ja p:30x30x5 mm ja 10 gr.
- MV 95068:8 Kellari 005. Ruutu A3. Kerros 4.
eläinten luita 800 gr.
- MV 95068:9 Kellari 005. Ruutu A3. Kerros 1.
Kalkkikivifragmentti (kivi A). (katso kuva 3.)
- MV 95068:10 Kellari 005. Ruutu A3. Kerros 1.
Kalkkikivifragmentti (kivi B). (katso kuva 3.)

VALOKUVALUETTELO:

MV kinofilmi.

marraskuu 1995. (kuvaaja K.Uotila)

1.	Kankaisten kartano. Kellari 005.	Kaakkoisosa. Yleiskuva	NW.
2.	-"-		W.
3.	-"-	Ruudun A3 pintamaa.	W.
4.	-"-	YK.	N.
5.	-"-	Kerros 2. pinta.	W.
6.	-"-	-"-	W.
7.	-"-	-"-	NW.
8.	-"-	Kerros 2. poistettu	NW.
9.	-"-	-"-	W.
10.	-"-	Pohjoisprofiili	S.
11.	-"-	-"-	S.
12.	-"-	Eteläseinän aukko	N.
13.	-"-	-"-	N.
14.	-"-	Eteläs. YK	N.
15.	-"-	Ruudun A3 pohja	NW.
16.	-"-	Länsiseinä ja kerrokset	SW.

KARTTALUETTELO:

Kartta 1. Yleiskartta kellarista 005.

Kartta 2. Alueen A3 pohjoisprofiili

Kartta 3. Kalkkikivifragmentit A ja B

KANKAISTEN KARTANON MAANÄYTTEET: ANALYYSITULOKSET

Näytteet otettiin Kankaisten kartanon kellari 005 kaivausten yhteydessä. Kaivausten tarkoituksena on selvittää mahdollisten kulttuurikerrosten paksuus ja luonne sekä niiden suhde luonnollisesti syntyneisiin maakerroksiin.

Maanäytteistä määritettiin raekokosuhteet ja humuspitoisuus. Stereomikroskoopia varten jokaisesta näytteestä tehtiin hienoainesnäyte.

Maanäytteiden käsittelyssä on noudatettu niitä vakiintuneita menetelmiä, joiden avulla näytteenottoaikaan ulkopuolinen kontaminaatio saadaan estettyä.

Tulokset:

Kerros I:

Kerroksen muodostaa vaihtelevan paksuinen (5 - 15 cm) sekoittunut savikerros, johon sekoittunut tiilimurskaa, laastia, hiekkaa ja humusmaata. Sedimentissä ei ole paljain silmin havaittavaa kerrosrakennetta. Areometrinen raekokoanalyysi antaa saveksen (< 0.002 mm) osuudeksi noin 62%, loppu on alloktionista ainesta. Suuremmat raekoot ovat jo hienon ja keskikarkean hiekan luokkaa, joten aineksen rakeisuuskäyrä on kulttuurimaa-ainekselle ominainen, epätyypillinen ja voimakkaasti polveileva. Humuspitoisuus on korkea (38%), mitä voidaan pitää tämän tyyppiselle ainekselle ominaisena. Laasti esiintyy stereomikroskooppisessa tarkastelussa hienona pulverina, tiilifragmentit ovat teräväsärmäisiä ja niiden koko vaihtelee voimakkaasti. Aineksen joukossa on myös jonkun verran lähes täysin maatonut luuainesta. Kerros on syntynyt kellarin käyttöaikana.

Kerros II:

Aines koostuu lähes kokonaan (75%) orgaanisesta jätteestä, jonka joukossa on muun muassa punkkien pääkapseleita, osittain maatonut kuusen kuorta, luujätettä sekä pieni määrä karkeaa hiekkaa. Tiilimurska on karkeampaa kuin kerros I:ssä ja laasti esiintyy selvinä nokareina. Joukossa on myös melko runsaasti hiiltynyttä puuta.

Kerros III:

Materiaali on otettu kellarin S-seinän läpi kulkeneesta, täytetystä aukosta. Aineksen muodostaa karkea hiekka ja humusmaa-aines, joka antaa vaikutelman pintaturpeesta.

Rakeisuuskäyrä on melko pysty, eli minerogeeninen aines on kohtalaisen hyvin lajittunutta. Näytteessä on runsaasti pieniä tiilifragmentteja, laasti esiintyy hienona pulverina. Karkean hiekan läsnäolo näytteessä vahvistaa, että aines on ihmiskäden valmistamaa, mahdollisesti juuri tätä tarkoitusta varten.

Kerros IV:

Näyte on otettu S-seinän aukon läheisyydestä. Materiaali on voimakkaasti häiriintynyttä savea, jonka joukossa on silttiä ja ihmisen toiminnan kautta syntynyttä jätettä. Palanutta puuta on erittäin runsaasti, mikä antaa kerrokselle tumman, lähes mustan värin. Palanut aines esiintyy mikroskooppisen pieninä hiukkasina, paljain silmin ei erotu yksittäisiä hiilenpaloja. Laasti esiintyy nokareina, tiilifragmenttien joukossa on myös muutama pyöristynyt kappale. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että alue olisi ollut jossakin vaiheessa eroosiolle alttiina, koska materiaali saattaa olla muualta tuotua.

Kerros V:

Ruudun itäosasta otetussa näytteessä on raekokoanalyysin mukaan 83% savesta, alloktonista häirintää on vähän, humuspitoisuus on ympäristön huomioonottaen vain vähän kohonnut (17.4%). Muutama mikroskooppisen pieni laasti- ja tiilifragmentti kertoo ihmisen toiminnasta. Sedimentissä ei ole huomattavissa varsinaista kerroksellisuutta, mutta sen synty liittyy ympäristön normaaliin kehitykseen. Se on myös ajallisesti sidoksissa kaivausalueen keskiosan W - E suunassa lävistävän tulvapenkereen kanssa, jossa savi- ja silttikerrokset vuorottelevat. Kerroksen yläosassa on nähtävissä häiriintymistä, muuten aines antaa varsin massamaisen vaikutelman, eli kerros edustanee kaivausalueen viimeistä alkuperäistä maanpinnan tasoa ennen rakennustoiminnan alkua, edellyttäen ettei massanvaihtoja ole suoritettu rakennustöiden yhteydessä (humusmaan poisto tms.)

Kerros VI:

Kerros muodostuu itse asiassa useammasta osakerroksesta. Yläosaa dominoi sekoittunut pinta, jossa on vaihtelevia hienon hiekan ja siltin muodostamia linssejä. Pääaineksen muodostaa kuitenkin hiekkamoreeni (HkMr), joka edellämämainitusta syystä ansaitsee lisämäärään silttinen. Kerros on ehdottomasti luonnollisesti syntynyt ja liittyy alueen jääkauden aikaiseen ja sen jälkeiseen kehitykseen.

Yhteenveto:

Kellari 005:n maaperän kehitys on ihmistoiminnan leimaamaa. Varsinaisten kulttuurikerrosten vähäinen paksuus saattaa yhdessä löytöjen vähäisyyden kanssa osoittaa, että kellarista on jossakin vaiheessa poistettu sinne kertynyttä ainesta. Tätä ei pystytä kuitenkaan sitovasti osoittamaan, lisäkaivaukset kellarin muissa osissa saattavat tuoda lisää tietoa tästä asiasta.

11.1.1996.

KANKAIS STENSLOTT

UTGRÄVNINGEN AV KÄLLAREN 005 I NOVEMBER 1995

Under mötet 03.11.1995 beslöts om utgrävningen av källaren 005, utgrävningen inleddes 06.11.1995 genom att avlägsna de sönderfallna resterna av källarens träkonstruktioner. 10.11 bestämdes ett område på 2 x 2 meter i källarens sydöstra hörn för utgrävning, och de egentliga utgrävningarna påbörjades 15.11.1995 och avslutades 23.11.1995.

Som förman fungerade Kari Uotila för Muuritutkimus Ky och vid utgrävningen assisterade Unto Ristisuo, avlönad av Stiftelsen för Åbo Akademi. Vid utgrävningen sållades allt jordmaterial med 4-6 mm såll varefter materialet omedelbart avlägsnades från källaren genom att bära ut det med ämbare, vilket gjorde att utgrävningen fortskred något långsammare än väntat. För kontroll av riktigheten av lagerföljden i den första utgrävningen grävdes en provgrop på 0.5x0.5 meter i rutan E1 med samma metod som den första. Fyndkatalog har museiverkets numret 95068:1-10.

RUTAN A3

Storleken av utgrävningsområdet var 2 meter i nord-sydlig riktning, men 2.20-2.40 meter i öst-västlig riktning, detta så att utgrävningen skulle nå en äldre utgrävning i mitten av källaren. Området fick namnet ruta A3 i källaren 005. Utgrävningen utfördes genom att gräva som naturliga lager ända till orörd silt/morän. I denna preliminära rapport finns inga absoluta höjder för källaren, emedan dessa inte var avvägda vid detta skede.

Observationer

Ytan på hela området består av en sönderfallen planksstruktur, vilken uppenbarligen är en rest av källarens gamla lårar, ännu intakta i källarens västra del. Under denna struktur framkom ett jordlager av lera och mylla (lager 1), vars tjocklek var i rutans västra del (i mitten av källaren ca. 5 cm. Från denna punkt stupade lagret mot den östra och sydliga väggen ca. 15 cm, och vid väggen var lerlagrets tjocklek redan 15 cm. I lagret påträffades några djurben samt glasfragment med datering till 1800-1900 -talet. Två formgivna kalkstensfragment kan i jämförelse med tidigare funna (till exempel Kustö slott) dateras senast till början av 1500-talet.

Som lager 2 grävdes ett humusjordlager i rutans västra del, vilket var blandat med tegelfragment och murbruksrester. Lagrets övre del domineras av tegelfragment, medan gediget murbruk fanns för det mesta i lagrets nedre delar. Lagret förekom endast i rutans västra del och som fynd tillvaratogs några djurben.

Lager 3 utgjordes av fyllnadsmaterialet i en ursprunglig öppning i källarens sydvägg. Bland materialet fanns en bit avloppsrör från 1800-1900 -talet, några djurben samt stora tegelfragment.

Lager 4 är ett mörkt humusjordlager, som täcker hela rutans areal. Bland materialet urskiljs träkol, ofullständigt bränt trä och murbruksfragment. Materialet är speciellt koncentrerat till öppningen vid sydväggen. Lagrets tjocklek var 5-10 cm, och som fynd upptogs en bit buteljglas från 1700-1800 -talet och djurben.

Lager 5 var ett så gott som orört lerlager i rutans östra del, lagrets tjocklek var i rutans mitt bara några cm, men i rutans östra del var den 35-40 cm tjock, och fortsatte delvis under den östra muren i källaren 005. Inga fynd i detta lager.

Lager 6 utgörs av ett naturligt, blandat lager med inslag av lera, silt och sand, lagret täcker hela rutans areal och lagret fortsätter under muren i både söder och öster. Inga fynd i lagret.

RUTAN E1

Provgropen på 0.5x0.5 meter i rutan E1 grävdes i kontakt med muren och dess lagerföljd dokumenterades. Överst som lager 1 påträffades ett ca. 5 cm tjockt lager smutsig lera. Under denna, som lager 2, grävdes fram ett blandat lager med inslag av tegelfragment, murbruk, humus och lerjord, vars tjocklek var ca. 5-10 cm. Under denna var lager 3, lerjord blandat med humusmaterial med en tjocklek av ca. 5 cm, samt under denna ett åtminstone i huvudsak naturligt sandlager, som var i kontakt med murens nedre delar. Alla lager hade en lindrig stupning mot källarens 005 västra vägg.

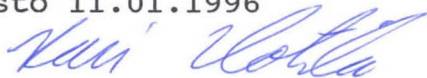
SAMMANDRAG

I källarens 005 sydöstra del finns ett ca. 30-40 cm tjockt kulturjordlager, vilket utgörs av myllblandade lerjordlager samt ett lager tegelfragment. Fynden i dessa lager är mycket få och kan i huvudsak dateras till 1800-1900 -talen. Enda undantagen utgörs av kalkstensfragmenten (daterade till medeltiden), vilka var på sin fyndplats tydligt sekundära och vilkas ursprungliga funktion hör till ett helt annat samband.

Om konstruktionen kan anmärkas, att de murade väggarna ligger 35-40 cm under den nuvarande markytan och de har grundats direkt på naturligt avsatt ler- eller sandlager utan underliggande stockverk. I källarens sydvägg finns en ursprunglig öppning byggd av täckstenar, som har lett utanför byggnaden. Det är möjligt, att en öppning från källaren 004 leder genom väggen till källaren 005 på samma höjd.

Sammanfattningsvis kan det konstateras, att på basen av den utförda utgrävningen finns det inga betydande kulturlager i källaren 005, och att allt kulturjordmaterial äldre än 1700-1800 -talen fattas.

Kustö 11.01.1996

FL Kari Uotila

FYNDKATALOG 95068:
KANKAIS GÅRD
UTGRÄVNINGEN AV KÄLLAREN 005

- MV 95068:1 Källaren 005. Ruta A3. Lager 1
Djurben 300 g
- MV 95068:2 Källaren 005. Ruta A3. Lager 1
Metallkrok 60x6 mm, vikt 10 g
- MV 95068:3 Källaren 005. Ruta A3. Lager 2
Djurben 1 st, vikt 5 g
- MV 95068:4 Källaren 005. Ruta A3. Lager 3
Bit av stengodsror, 120x80x8 mm, vikt 80 g
- MV 95068:5 Källaren 005. Ruta A3. Lager 3
Djurben 20 g
- MV 95068:6 Källaren 005. Ruta A3. Lager 4
Grönt buteljglas, rundad väggbit
50x30x6 mm, vikt 12 g
- MV 95068:7 Källaren 005. Ruta A3. Lager 4
3 st glaserade tegelragment, sneda ytor
d:110x100x50 mm, vikt 480 g
l:30x30x5 mm, vikt 10 gr
- MV 95068:8 Källaren 005. Ruta A3. Lager 4
Djurben 800 g
- MV 95068:9 Källaren 005. Ruta A. Lager 1.
Kalkstenfragment (sten A) bild 3.
- MV 95068:10 Källaren 005. Ruta A. Lager 1.
Kalkstenfragment (sten b) bild 3.

FOTOFÖRTECKNING

S/V kinofilm

November 1995/Kari Uotila, fotograf

- 1: Kankais Gård, källare 005,
sydöstra delen, översiktsbild. NW
2. W
3. , rutan A3, ytjord W
4. , översiktsbild N
5. , lager 2 yta W
6. , " W
7. , " NW
8. , lager 2 borttagen NW
9. , " W
10. , norra profilen S
11. , " S
12. öppningen i södra väggen N
13. , " N
14. , S-väggen, översiktsbild N
15. , ruta A3, bottnet NW
16. , västra väggen och lagren SW

KARTFÖRTECKNING

Karta 1: Översiktskarta över källaren 005

Karta 2: Nordprofilen i rutan A3

Karta 3: Kalkstenfragmenter A och B.

11.1.1995.

Muuritutkimus Ky

JORDARTSPROVERNA FRÅN KANKAIS GÅRD:

ANALYSRESULTAT

Proverna togs vid utgrävningarna av källaren 005 med syftet att bestämma möjliga kulturlagers tjocklek och karaktär samt dessas förhållande till de underliggande, naturligt avsatta lagren.

Ur proverna bestämdes kornstorleksförhållandena och humushalten, dessutom undersöktes fraktionen < 1 mm med stereomikroskop. Proverna har behandlats med de för ändamålet allmänt godkända metoderna för att hindra konbination.

RESULTATEN:

Lager 1:

Lagret består av ett blandat lerlager med inslag av tegel, murbruk, sand och humusmaterial. Sedimentet är massivt, ingen lagerstruktur kan upptäckas. Kornstorleksanalysen ger en lerhalt på 62%, resten består av alloktont material. De grövre fraktionerna är i klassen grov sand, vilket ger kornstorlekskurvan en för kulturjordar typisk form. Humushalten är mycket hög (38%), vilket kan anses vara normalt hos kulturjordar av denna typ. Under stereomikroskop framkommer, att murbruket förekommer som rätt fint pulver, tegelfragmenten är orundade och av olika storlekar. Bland materialet fanns också små mängder delvis sönderfallet benmaterial. Lagret torde tillhöra källarens brukstid.

Lager 2:

Materialet består till 75% av sönderfallet organiskt material, bland vilken fanns kvalsterrelikter, nästan helt sönderfallet granbark, benmaterial samt en mindre mängd grov sand. Tegelmaterialet är större än i lager 1, och murbruket förekommer som tydliga korn. Bränt trä finns också med.

Lager 3:

Provet togs ur fyllnadsmaterialet i öppningen i sydväggen. Massan består av grov sand med ett starkt inslag av yttorv eller liknande material. Det minerogena materialet är rätt välsorterat, kornstorlekskurvan är ganska brant. Provet innehåller rikligt med tegelfragment, murbruket förekommer som små korn. Den grova sanden i materialet låter förstå, att materialet har blandats av människohand, möjligen för detta speciella ändamål.

Lager 4:

Provet togs nära öppningen i sydväggen. Materialet består av en starkt störd lera med inslag av silt och antropogent material. Bränt trä förekommer rikligt, vilket ger sedimentet en mörk, nästan svart färgning. Det brända materialet förekommer som mikroskopiskt små fragment, blotta ögat urskiljer endast några få bitar kol. Murbruket förekommer som medelstora korn, bland tegelfragmenten urskiljs några avrundade stycken. Detta betyder inte, att området eller materialet skulle ha varit utsatt för erosion, emedan materialet kan härstamma från någon annan lokalitet.

Lager 5:

Provet, som togs i rutans östra del, består av så gott som ostörd lera med en lerhalt på 83%, humushalten är med hänsyn till omgivningen inom det normala (17.4%). Några mikroskopiska murbrukskorn och tegelfragment berättar om mänsklig verksamhet. Ingen egentlig lagring kan urskiljas, men högst antagligen har lagret bildats under omgivningens normala postglaciala utveckling. Lagret står tidsmässigt i samband med en svämstruktur, som genomskär undersökningsområdet från väster till öster, och som uppvisar växlande lager av lera och silt. Övre delen av lagret har tecken av störningar, för övrigt är materialet mycket homogent. Lagret kan tolkas representera den sista ursprungliga marknivån före påbörjandet av byggnadsarbetena på denna lokal, förutsatt att inga större massbyten har gjorts i samband med byggnadsarbetena (avlägsnande av humusjord el.dyl.).

Lager 6:

Lagret består i själva verket av ett antal dellager. Överdelen domineras av växlande lager av fin sand och silt, huvuddelen utgörs av en sandig morän. Detta material är absolut säkert naturligt avsatt och har bildats under senglaciala förhållanden.

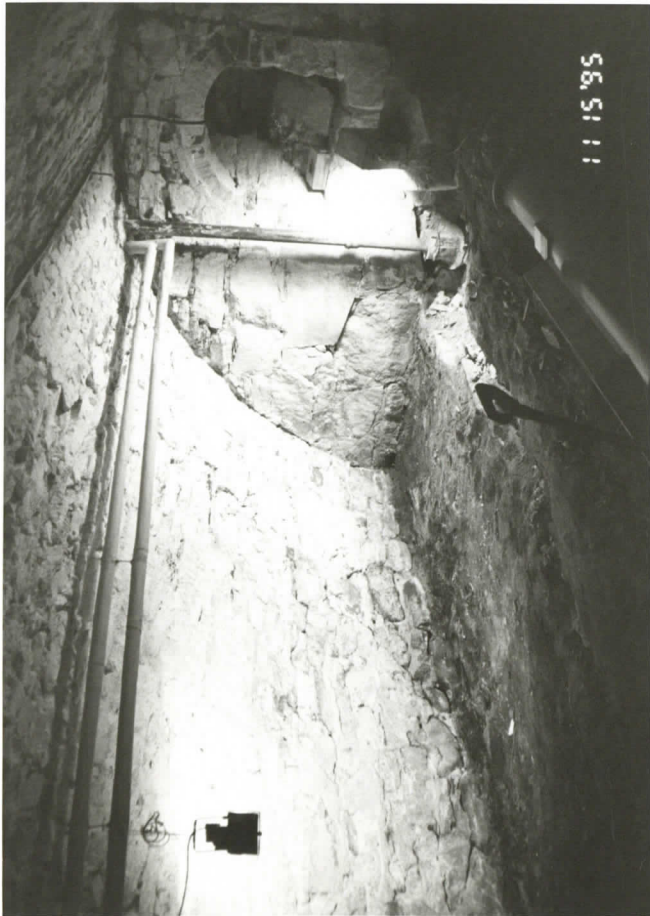
SAMMANDRAG:

Utvecklingen av jordmänen i källaren 005 präglas starkt av människans verksamhet. De egentliga kulturjordlagren är mycket tunna, och avsaknaden av fynd låter förstå, att äldre material har vid något skede avlägsnats från källaren. Detta kan bero på att källare med jordgolv brukar med tiden få en mycket unken luft, och då kan det bli nödvändigt att forsla bort det gamla materialet för att få rum för nytt. Kulturlagrens sammansättning hänvisar till en dylik utveckling.

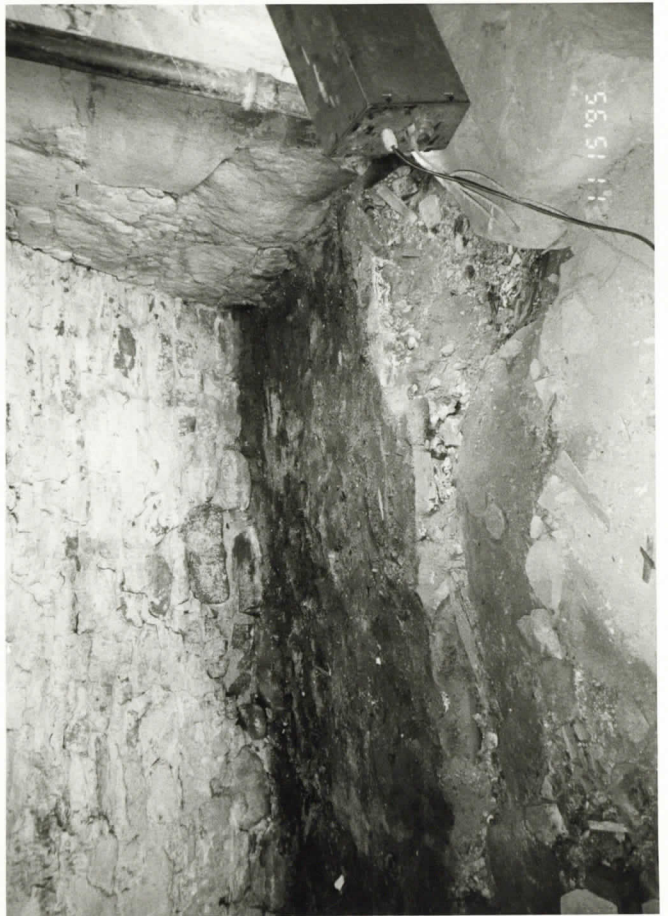
Kustö 11.1.1996.

J. Walhberg

MASKU KANKAINEN 1995
KELLARI 005 RUUTU A3

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

MASKU KANKAINEN 1995
KELLARI 005 RUUTU A3

9.

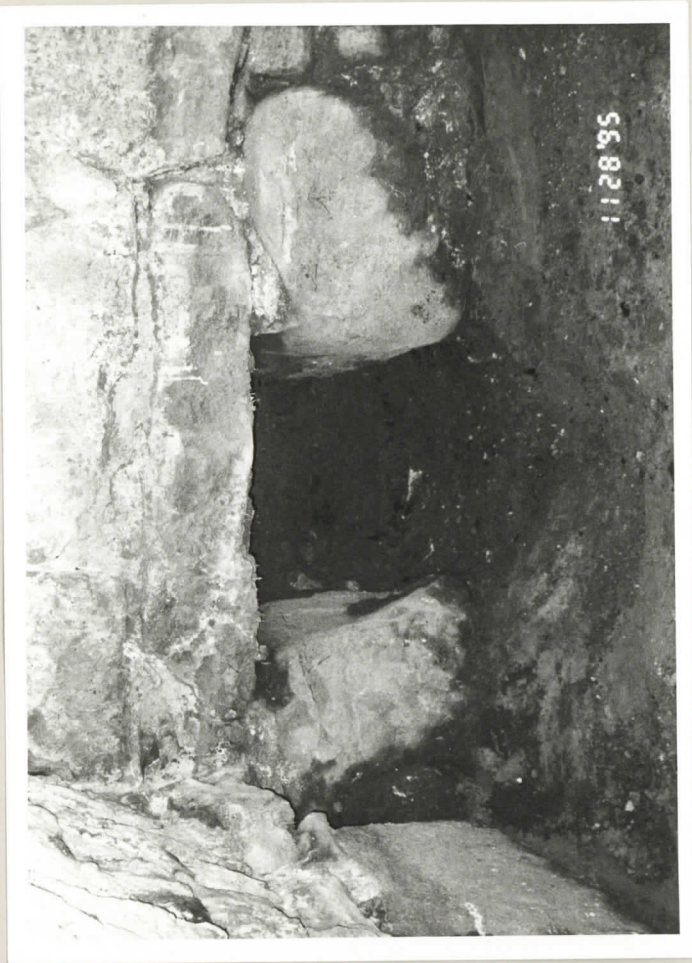
10.

11.

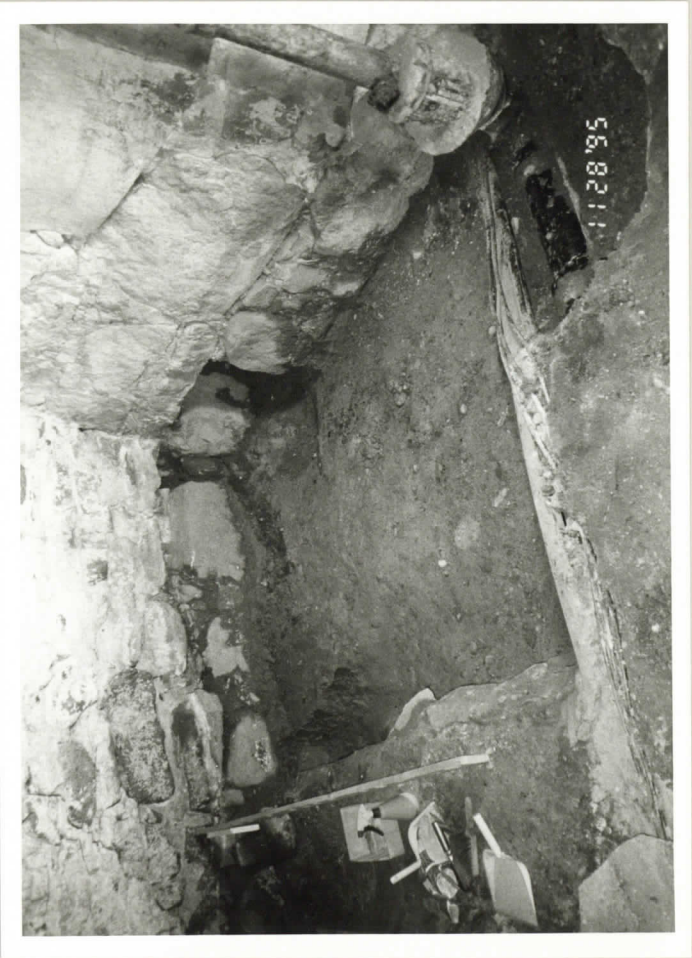
12.

13.

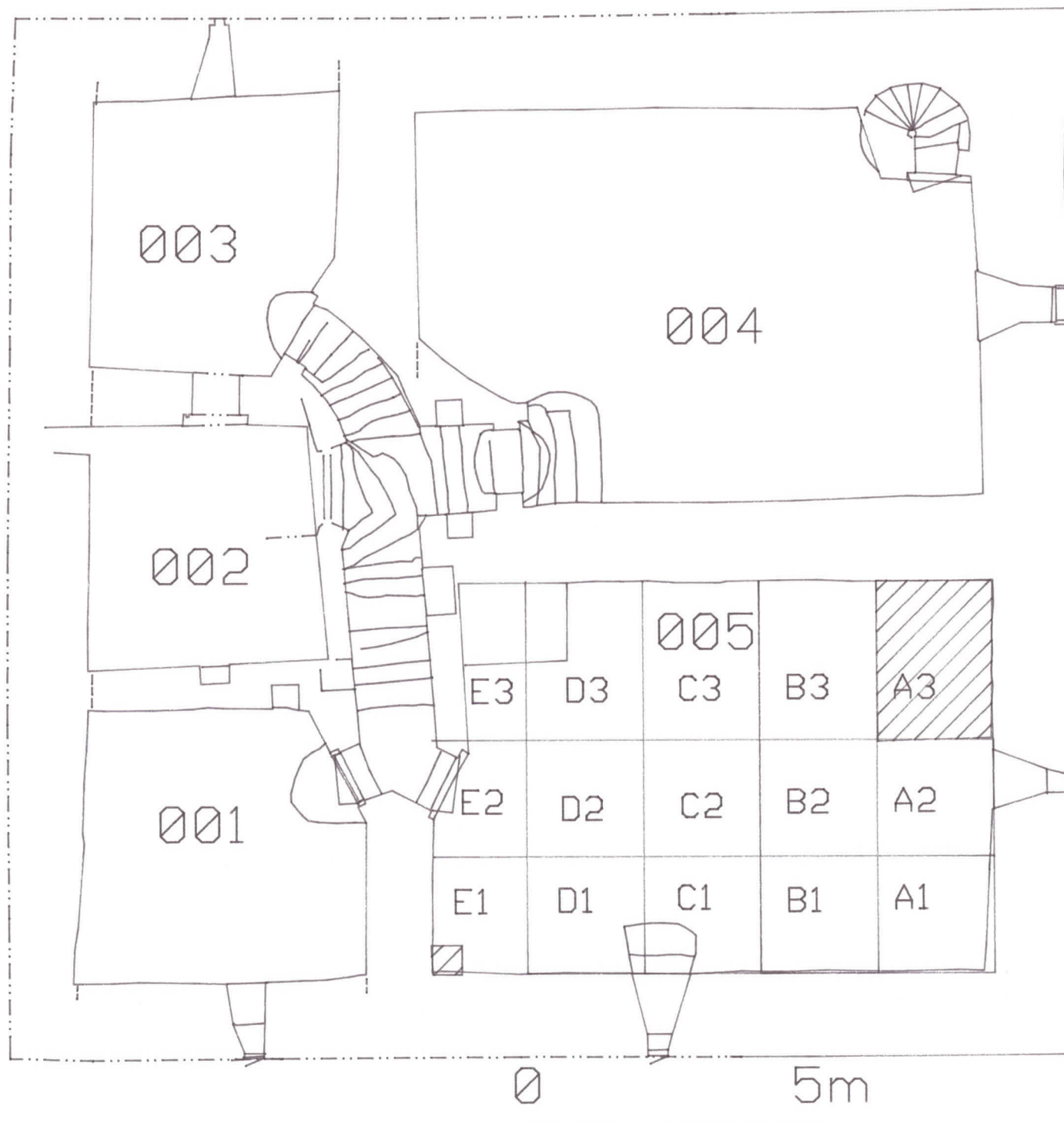
14.

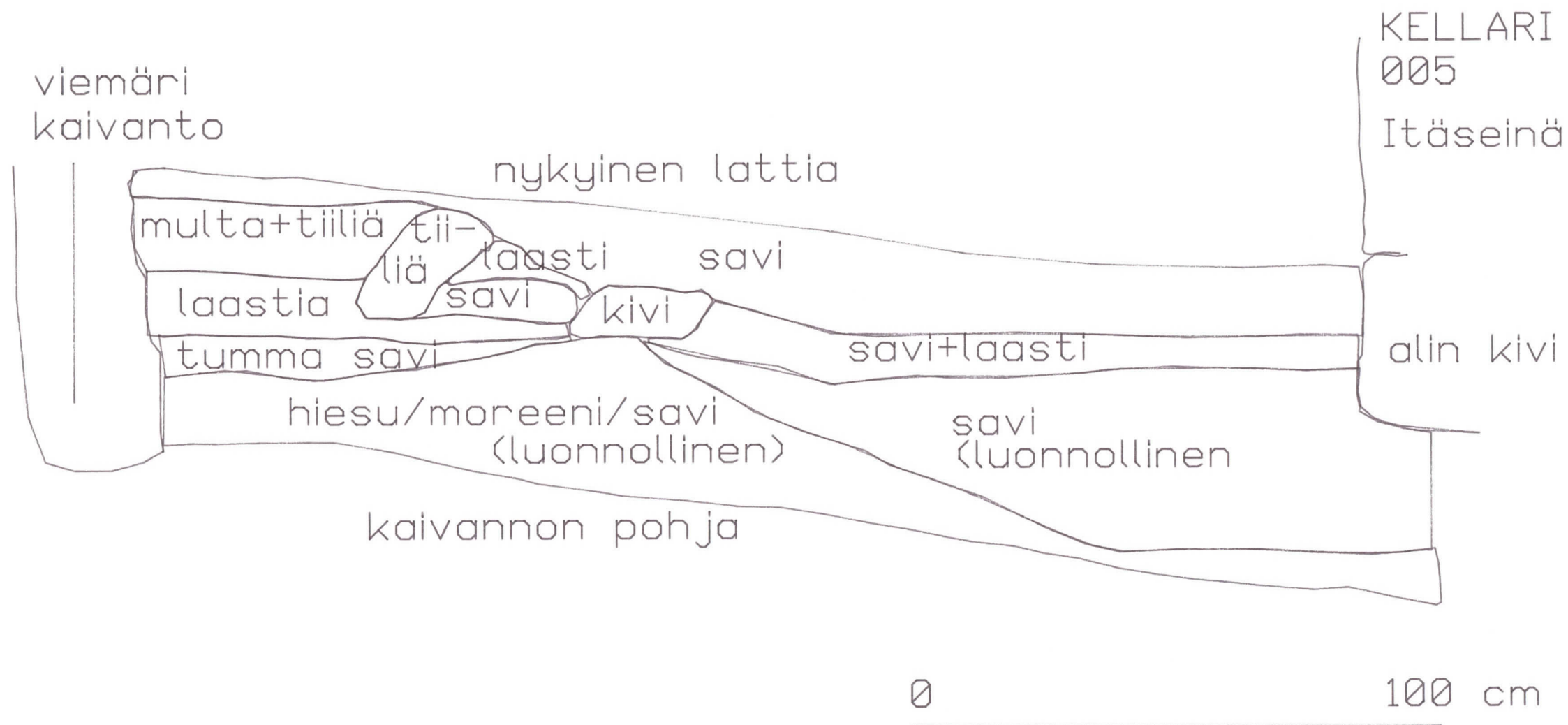
15.

16.

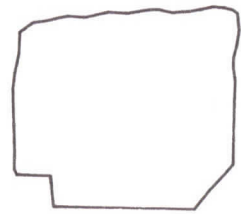
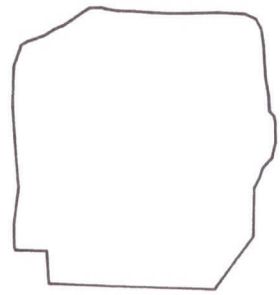

MASKU KANKAINEN	KELLARI 005 alueet A3,E1
MITTAUSPIIRUSTUS Muuritutkimus Ky Kari Uotila 11.1.1996.	MUSEOVIRASTO RAKENNUSHISTORIAN OSASTO RITARIHUONE 00170 HKI 17 90-40501
	Kartta 1. 1:100

MASKU	KELLARI 005
KANKAINEN	A3 pohj.profiili
MITTAUSPIIRUSTUS	MUSEOVIRASTO RAKENNUSHISTORIAN OSASTO
Muuritutkimus Ky	RITARIHUONE
Kari Uotila 11.1.1996.	00170 HKI 17
	90-40501
	Kartta 2.
	1:10

Kankaisten kartano
kellari 005, ruutu A3.

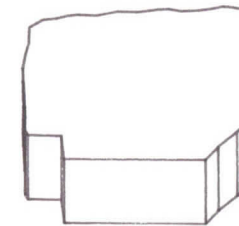
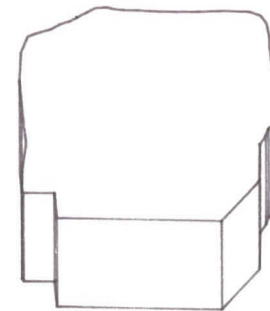

kivi A
MV 95068:9

kivi B
MV 95068:10

0 50 cm

Kankaisten kartano
kellari 005, ruutu A3.

kivi A
MV 95068:9

kivi B
MV 95068:10

0 50 cm